

päivitys lokakuu 2024

Toiminnallinen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen suunnitelma 2024–26

Peruste:

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1886,

[5 a § \(30.12.2014/1329\) Toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi oppilaitoksissa](#)

Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014,

[6 § Koulutuksen järjestäjän velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta](#)

Hyväksymismerkinnät

Toimielin	pvm.

Koulutus - Valmennus – Kilpailut – Elämykset

p. 02 760 21 | Opistontie 9 32100, YPÄJÄ | www.hevosopisto.fi

päivitys lokakuu 2024

Sisältö

1.	Hevosopiston eettiset ohjeet ja niiden soveltaminen suunnitelmaan.....	3
2.	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma oppilaitoksessa	4
4.	Nykytilanne	7
5.	Toimenpiteet	11
6.	Tiedottaminen.....	15
7.	Seuranta ja kehittäminen.....	15

Suunnitelman laadinnasta 2024 ovat vastanneet:

Niska Päivi, rehtori

Kallio Maria, opinto-ohjaaja

Hevosopiston hyvinvointiryhmä

Koulutus - Valmennus – Kilpailut – Elämykset

p. 02 760 21 | Opistontie 9 32100, YPÄJÄ | www.hevosopisto.fi

1. Hevosopiston eettiset ohjeet ja niiden soveltaminen suunnitelmaan

Kuuntelemme asiakasta – Toimimme aktiivisesti opiskelijoiden osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi.

Toimimme avoimesti ja rehellisesti – Opiskelijoiden valintaperusteet ja opiskelun prosessit, säännöt ja ohjeet on kuvattu ja henkilöstön sekä opiskelijoiden tiedossa.

Arvostamme ja kunnioitamme toisiamme – Kohtelemme kaikkia yhdenvertaisesti ja toteutamme ammatillisen koulutuksen lain henkeä henkilökohtaistamisessa sekä ohjauksen, tuen ja erityisen tuen sekä opiskeluhuollon palvelujen tarjoamisessa.

Kilpailemme reilusti

Olemme lahjomattomia

Noudatamme hyvää hallintotapaa – Huolehdimme opiskelijoiden opintojen etenemisestä ja kurinpitotoimien toteuttamisesta, dokumentoinnista ja tiedottamisesta säädösten sekä oppilaitoksen suunnitelmien, sääntöjen, prosessien ja toimintaohjeiden mukaisesti. Tiedotamme opiskelijoiden huoltajia säännöllisesti ja aina tarvittaessa ja teemme yhteistyötä heidän kanssaan.

Kunnioitamme ihmisoikeuksia – Kunnioitamme kaikkia ihmisoikeuksia ja oppilaitoksena toteutamme erityisesti kaikkien oikeutta opetukseen. Jokaisella opiskelijalla on myös velvollisuus osallistua henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelmansa mukaiseen tarvitsemaansa opetukseen.

Toimimme vastuullisesti – Toimimme parhaalla mahdollisella saatavillamme olevalla tiedolla ja osaamisella oppilaitoksen prosessien ja ohjeiden mukaisesti opiskelijoita valitessamme, ohjatessamme, opettaessamme ja heidän kehittymistään ja osaamistaan arvioidessamme. Toimimme turvallisesti ja ohjaamme opiskelijoita turvalliseen toimintaan.

Huolehdimme ympäristöstä ja eläinten/hevosten hyvinvoinnista – Noudatamme ympäristöstä huolehtimisessa ja hevosten hoitamisessa ja kohtelussa Hevosopiston sääntöjä ja ohjeita.

2. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma oppilaitoksessa

Tavoite on, että tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat oppilaitoksen arkea. Tasa-arvolakia noudattamalla pyritään estämään sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä. Yhdenvertaisuuslakia noudattamalla kielletään esimerkiksi yksilön ikään, alkuperään, uskontoon, terveydentilaan tai seksuaaliseen suuntautumiseen kohdistuva syrjintä. Molempien lakien tavoite on sama, ketään ei syrjitä ja kaikkia kohdellaan tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti. Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistetään tarvittavilla ohjaus- ja tukitoimilla, erityisellä tuella sekä muulla opiskelijan tarvitsemalla positiivisella erityiskohtelulla. Hevosopisto edistää antirasismien periaatteiden toteutumista ja yhdenvertaisuustyötä.

Tämän suunnitelman tavoitteena on kehittää keinoja ja välineitä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden varmistamiseen ja edistämiseen sekä tehdä näkyväksi ja vahvistaa opiskelijoiden monimuotoisuutta. Ihmisten hyvä kohtelu ja toimintaan mukaan ottaminen mahdollistaa sitouttamisen ja kiinnittymisen oppilaitokseen. Osallistava kulttuuri vahvistaa hyvinvointia, innovatiivisuutta ja kykyä edistää perustehtävien toteuttamista, kuten tasokasta koulutusta ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistetään oppilaitoksissa laatimalla tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Suunnitelma sisältää arvion nykytilanteesta sekä asetetut tavoitteet ja toimenpiteet, joilla tavoitteisiin päästään. Suunnitelma käsitellään henkilöstön kanssa, opiskelijoita tai heidän edustajiaan kuullaan toimenpiteistä sekä huoltajille annetaan mahdollisuus tulla kuulluiksi huoltajakyselyllä ja teams-keskustelussa suunnitelmaa päivitettäessä ja vuosittain hyvinvointiryhmän kokouksessa, jossa suunnitelman toteutumista arvioidaan.

Suunnitelmaa laadittaessa kuultiin opiskelijakunnan hallituksen jäseniä 26.3.2024 järjestetyssä keskustelutilaisuudessa. Heidän näkökulmiaan on kirjattuna erityisesti kappaleessa 5. Toimenpiteet. Huoltajille tehtiin 27.2.-4.4.2024 kysely, jolla kartoitettiin heidän näkemyksiään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteeseen Hevosopistolla. Hevosopiston Esimiesfoorumi käsitteli suunnitelman kokouksessaan 25.4.2024 ja henkilöstön edustajilla oli mahdollisuus suunnitelman kommentointiin tiimeittäin toukokuussa 2024.

Myös Hevosopiston järjestyssääntöjen ja asuntolan järjestyssääntöjen tavoitteena on taata jokaiselle opiskelijalle ja työntekijälle turvallinen opiskelu- ja työympäristö. Järjestyssäännöillä edistetään työrauhaa ja viihtyvyyttä sekä opiskelu- ja työympäristön turvallisuutta ja näin edesautetaan oppimis- ja kasvatustavoitteiden saavuttamista.

Hevosalan suurimmat järjestöt Suomen ratsastajainliitto ry ja Suomen Hippos ovat myös laatineet omat ohjeensa häirinnän ehkäisemiseksi ja siitä ilmoittamiseksi.

<https://www.ratsastus.fi/ratsastamaan/miten-ilmoittaa-hairinnasta-tai-elainsuojelurikoksesta/>

<https://www.hippos.fi/tiedostot/hairinta-ja-yhdenvertaisuus/>

3. Käytetyt käsitteet

Tasa-arvo - Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta säädetyn lain eli tasa-arvolain (1986/906) tarkoituksena on estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä tässä tarkoituksessa parantaa naisten asemaa erityisesti työelämässä. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä. Tasa-arvolaki kieltää sukupuoleen perustuvan syrjinnän, mukaan lukien sukupuoli-identiteettiin, sukupuolen ilmaisuun, raskauteen, synnytykseen, vanhemmuuteen ja perheenhuoltovelvollisuuteen liittyvän syrjinnän.

Sukupuoli-identiteetti – henkilön yksilöllinen kokemus sukupuolestaan

Sukupuolen ilmaisu – sukupuolen esiintuominen esim. käyttäytymisellä tai pukeutumisella

Yhdenvertaisuus - Yhdenvertaisuuslain (2014/1325) mukaan ketään ei saa syrjiä iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen. Välittömän ja välillisen syrjinnän lisäksi yhdenvertaisuuslaissa tarkoitettua syrjintää on häirintä, kohtuullisten mukautusten epääminen sekä ohje tai käsky syrjiä.

Häirintä ja epäasiallinen kohtelu - Häirintä ja epäasiallinen kohtelu voivat ilmetä erilaisissa muodoissa loukkaavina tekoina, puheena tai eristämisenä. Se voi myös olla huomaamatonta, jonka asianomainen kuitenkin kokee häiritsevänsä. Seksuaalinen häirintä on tarkoituksellista, ei-toivottua, yksipuolista seksuaalisväritteistä käyttäytymistä tai sukupuoleen perustuvaa syrjintää. Paras tapa vähentää häirintää on estää se ennalta ja puuttua ilmeneviin epäkohtiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Työ- tai opiskelupaikalla, Hevosopiston järjestämissä tilaisuuksissa ja Hevosopiston viestimissä kielenkäytön ja tapakulttuurin tulee pysyä asiallisena ja olla syrjimätöntä. Työntekoa, opiskelua ja terveyttä haittaavat erimielisyydet tulee sopia ja ratkaista tarvittaessa esihenkilöiden avulla.

Seksuaalinen häirintä - Seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan sanallista, sanatonta tai fyysistä, luonteeltaan seksuaalista ei-toivottua käytöstä. Seksuaalinen häirintä loukkaa henkilön psyykkistä tai fyysistä koskemattomuutta luomalla uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri. Seksuaaliseen häirintään yhdistyy usein vallankäytön motiiveja ja vakavimmillaan se voi muuttua seksuaaliseksi väkivallaksi ja rikokseksi. Häirinnälle on tyypillistä sen toistuvuus, mutta se voi olla myös yksittäinen teko.

Esteettömyys ja saavutettavuus - Esteettömyydellä tarkoitetaan fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen ympäristön toteuttamista siten, että jokainen voi ominaisuuksistaan riippumatta toimia yhdenvertaisesti muiden kanssa. Esteettömyys koskee kaikkia opiskelijoita ja koko henkilöstöä, mutta kohdentuu erityisesti henkilöihin, joiden opiskelu tai työskentely edellyttää yksilöllisiä järjestelyjä.

päivitys lokakuu 2024

Antirasismi – Antirasismilla tarkoitetaan aktiivista ja tietoista toimintaa kaikkia rasismien muotoja vastaan. Antirasistista toimintaa on se työ, joka vähentää etnistä syrjintää, syrjivien käytäntöjen vaikutuksia ja kielteisiä ennakkoluuloja.

Alla olevissa linkeissä on lisää tietoa Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman keskeisistä käsitteistä ja teemoista:

Syrjintä, yhdenvertaisuus ja positiivinen erityiskohtelu:

[OPH Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus](#)

[OPH Kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäiseminen](#)

[Toimenpideohjelma kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisemisestä - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö](#)

[Syrjintä ja yhdenvertaisuus | Yhdenvertaisuusvaltuutettu \(syrjinta.fi\) Positiivinen erityiskohtelu | Yhdenvertaisuusvaltuutettu \(syrjinta.fi\)](#)

Sukupuolen ja seksuaalisen suuntautumisen moninaisuutta koskevia käsitteitä ja termejä:

[Sukupuolen moninaisuuden sanasto | Sukupuolen moninaisuuden osaamiskeskus \(sukupuolenosaamiskeskus.fi\)](#)

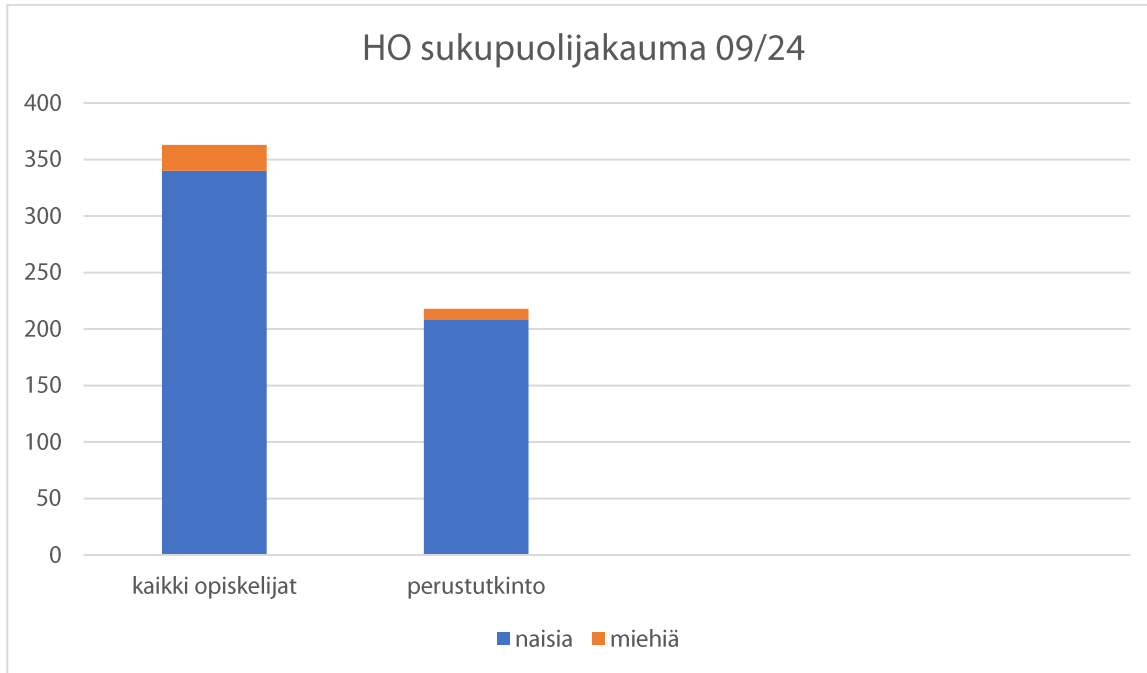
[Sateenkaarisanasto suomeksi Seta ry:n verkkosivuilla](#)

Esteettömyys ja saavutettavuus:

[Esteettömyys ja saavutettavuus - THL](#)

4. Nykytilanne

Opiskelijoiden tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittäminen on jatkuva ja vuosittain arvioitava prosessi. Tavoitteena on, että kaikilla opiskelijoilla on mahdollisuus ilmaista mielipiteensä siitä, kuinka tasa-arvo ja yhdenvertaisuus toteutuvat oppilaitoksessa. Tilanteen arvioinnissa hyödynnetään sekä valtakunnallista tietoa että oppilaitoksen omia kyselyitä ja muuta palautteen keräämistä.

Oppilaitoksen jatkuvassa haussa ei ole voinut määrittellä sukupuoltaan kuin naiseksi tai mieheksi.

Palautetta yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumisesta kerätään kouluterveyskyselyn, Amisbarometrin, ammatillisen koulutuksen opiskelijapalautteen (Amispalaute) sekä Hevosopiston oman hyvinvointikyselyn avulla. Kyselyt ovat tuottaneet informaatiota siitä, missä asioissa tasa-arvo ja yhdenvertaisuus eivät vielä täysin toteudu ja missä on siten vielä kehitettävää.

Kouluterveyskysely 2023

Kouluterveyskyselyn mukaan suuri osa lapsista ja nuorista on tyytyväisiä elämäänsä. Terveystilansa koki kuitenkin keskimääräiseksi tai huonoksi lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijatyöistä 31–40 prosenttia ja pojista 16–20 prosenttia. Kohtalaisesta tai vaikeasta ahdistuneisuudesta kertoi noin kolmannes tytöistä ja 7–8 prosenttia pojista lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa. Vähintään viikoittain tapahtuvaa kiusaamista oli kokenut viime vuosia suurempi osuus kaikilla kouluasteilla. Puolet ammatillisessa koulutuksessa opiskelevista tytöistä on kokenut häirintää, etenkin julkisilla paikoilla ja sosiaalisessa mediassa.

https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/147270/Lasten%20ja%20nuorten%20hyvinvointi%20Kouluterveyskysely%202023%20Tilastoraportti%2048_2023.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Amisbarometri 2022

5 % opiskelijoista ei koe oloaan turvalliseksi omassa oppilaitoksessa tai työelämässä oppimisen paikassa. Turvattomuuden kokemukset ovat vahvempia kieli- ja sukupuolivähemmistöillä. Reilu 5 % vastanneista on kokenut muiden opiskelijoiden syrjineen tai häirinneen etnisen tai kulttuurisen taustan vuoksi. Noin 4 % syrjintää tai halveksuntaa muiden opiskelijoiden taholta on kokenut seksuaalisen suuntautumisen tai sukupuolikokemuksen perusteella ja noin 5 % sairauden tai vamman vuoksi. Luvut nousevat huomattavasti muunsukupuolisten ja muuta kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvien kohdalla. Syrjintää koetaan myös opettajien ja muun henkilöstön taholta.

Näillä kokemuksilla on merkittäviä seurauksia opintoihin kiinnittymiselle ja opiskeluhyvinvoinnille.

<https://sakkiry.fi/amisbarometri2022/>

Ammatillisen koulutuksen opiskelijapalauteraportit Vipusessa

Opiskelijan hyvinvointiin liittyvissä kysymyksissä emme saavuta tavoitteitamme tässä kyselyssä. Opiskelijat kokevat kyllä opiskeluympäristön riittävän turvalliseksi (viimeisen kolmen tarkastelujakson aikana arvio 3,9–4,2), mutta muilla mittareilla, kuten ”opiskelijoita kohdeltiin tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti”, ”koen, että kiusaamiseen, syrjintään tai häirintään puututaan” tai ”minulla oli halutessani mahdollisuus osallistua oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen”, vastausten arviot jäävät selvästi alle neljän. Näiden kysymysten kohdalla pieni vastaajamäärä vääristää kuitenkin jonkin verran tulosta.

<https://vipunen.fi/fi-fi/ammattillinen/Sivut/Opiskelijapalaute.aspx>

Hevosopiston hyvinvointikysely 2023

Hyvinvointikysely toteutetaan Hevosopistolla vuosittain. Vuonna 2023 siinä vahvistettiin kysymyksiä kiusaamisesta, syrjinnästä ja häirinnästä. 78 opiskelijaa noin kolmesta sadasta vastasi kyselyyn.

Tulokset opiskeluhuollon sekä ohjauksen, tuen ja erityisen tuen henkilöstön palveluista

Kysymyksiin palvelujen riittävydestä ja saavutettavuudesta vastaukset sekä terveydenhoitajan, kuraattorin, opintopsykologin että opinto-ohjaajan ja ammatillisen erityisopettajan osalta olivat hyvin samansuuntaisia. Noin 60/78 vastaajaa kokee, että palveluita on riittävästi ja niihin on helppo päästä. Vastauksista voi päätellä, että tietoa siitä, miten palveluihin pääsee ei ole riittävästi ja erityisesti monimuoto-opiskelijoilla on vähemmän tietoa heille kuuluvista palveluista kuin oppilaitoksessa opiskelevilla. Hevosopiston opiskeluhuollon palvelut tuottaa OmaHäme-hyvinvointialue. Ammatillinen erityisopettaja ja opinto-ohjaaja ovat Hevosopiston omaa henkilöstöä.

Tulokset kiusaamisesta, syrjinnästä, häirinnästä ja seksuaalisesta häirinnästä

Kiusaaminen määriteltiin kyselyssä:

Kiusaaminen voi olla esimerkiksi tönimistä, lyömistä, haukkumista ja pilkkaamista, yksin jättämistä, ilkeitä puheita selän takana tai mitä tahansa sellaista toimintaa, jolla pyritään vahingoittamaan tai loukkaamaan toista. Se merkitsee usein myös uhrin eristämistä luokan, ryhmän tai virtuaaliryhmän sosiaalisesta kanssakäymisestä.

Syrjintä määriteltiin kyselyssä:

Syrjinnässä on kyse siitä, että henkilöä kohdellaan samanlaisessa tilanteessa huonommin kuin toisia yhden tai useamman henkilökohtaisen ominaisuuden takia.

Häirintä määriteltiin kyselyssä:

Häirinnäksi katsottava käytös tai teko voivat olla hyvin monenlaisia. Kyse voi olla puheesta, sähköpostiviestistä, ilmeistä, eleistä tai epäasiallisen aineiston esille laittamisesta tai muunlaisesta viestinnästä.

Seksuaalinen häirintä määriteltiin kyselyssä:

Seksuaalinen häirintä puolestaan on ei-toivottua käytöstä, jolla loukataan toisen koskemattomuutta. Seksuaalinen häirintä voi olla esimerkiksi

- vihjailevia eleitä tai ilmeitä
- härskiä puhetta, nimittelyä tai kaksimielisiä vitsejä
- vartaloa, pukeutumista tai yksityiselämää koskevia huomautuksia
- pornograafisen aineiston esille asettamista
- seksuaalisesti värittyneitä yhteydenottoja tai toimintaa sosiaalisessa mediassa
- fyysistä koskettelua, seksuaalisväritteisiä ehdotuksia tai vaatimuksia
- seksuaalista väkivaltaa.

Vähän yli puolet vastanneista opiskelijoista kertoi kokeneensa tai havainneensa oppilaitoksessa kiusaamista, syrjintää tai häirintää. Merkittävästi suurimmaksi syyksi opiskelijat valitsivat vaihtoehdon "muu syy", jota kyselymme ei antanut mahdollisuutta määritellä (seuraaviin kyselyihin tämä mahdollisuus lisätään). Lisäksi syitä olivat vastaajien mukaan alkuperä, kansalaisuus tai ihonväri, ikä, terveydentila, sukupuoli-identiteetti tai sukupuolen ilmaisu, seksuaalinen suuntautuminen ja vammaisuus. Seksuaalista häirintää on kokenut tai havainnut 10/78 vastaajaa, tosin tähän kysymykseen liittyvissä avoimissa kommentteissa kuvataan enemmänkin ilkeää kohtelua ja syrjintää. Rungas puolet vastaajista on sitä mieltä, että oppilaitoksessa puututaan kiusaamiseen, syrjintään ja häirintään. Puuttumiskeinoiksi ehdotetaan mm. enemmän tutustumista, ryhmäytymistä ja vapaa-ajan toimintaa sekä kuulumisten kyselemistä ja luottamuksellisten keskustelujen mahdollisuutta aikuisten kanssa.

Työelämäjaksojen aikana tapahtuvaa kiusaamista, syrjintää tai häirintää kertoi kokeneensa tai havainneensa vain 7/71 vastaajaa ja seksuaalista häirintää työelämäjaksoilla ei yksikään.

Ohje on, että kaikista kiusaamisen, syrjinnän tai häirinnän kokemuksista ja havainnoista ilmoitetaan heti ja suoraan lähimmälle aikuiselle, vastuuhjaajalle, asuntolan ammattiohjaajalle tai rehtorille. Koko henkilöstön vastuulla on viedä saamansa tiedot asianmukaisesti eteenpäin. Asuntolassa virka-ajan ulkopuolella tapahtuvista häiriöistä ilmoitetaan päivystäville aikuisille. Puhelinnumero löytyy jokaisesta asuntolasta ja se kannattaa tallentaa omaan puhelimeen. Työelämäjaksojen osalta tilanteet selvittää ja tarvittaessa koulutusopimuksen purkaa jaksosta vastaava opettaja.

Positiivista on, että suurin osa vastaajista kokee opiskelumotivaationsa hyväksi, verkko-opiskelun soveltuvaksi itselleen ja runsas puolet kokee myös opiskelijoita kohdeltavan yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti.

Tulokset asuntola-asumisesta ja ruokailusta

Hevosopiston oppilaitoksessa lähiopinnoissa opiskelevien opiskelijoiden arjen merkittävä hyvinvointitekijä on asuminen asuntolassa. Siksi opiskelijoiden hyvinvointiin asumisessa keskityttiin useassa kysymyksessä. Eniten opiskelijat kaipaavat asuntolassa siisteyttä ja kaikkien osallistumista yhteisiin tehtäviin, yhteisten pelisääntöjen noudattamista, lepo- sekä muuta rauhaa ja hiljaisuutta sekä hyvää ilmapiiriä ja yhteishenkeä. Lisäksi toivotaan asuntojen, sisäilman ja kalusteiden olevan hyvässä kunnossa. Opiskelijoiden vastauksista voi päätellä, että he kokevat asuntolan hyvinvoinnin olevan yhteinen asia, johon jokainen voi itse vaikuttaa.

Kysely huoltajille keväällä 2024

Miten koet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuvan Hevosopistolla?

Valitettavasti huoltajista vain harva (17) vastasi kyselyyn. Vastauksista on kuitenkin havaittavissa keskeisiä teemoja. Vastaajista yhdeksän eli noin puolet kertoo huollettavansa kokeneen tai havainneen Hevosopistolla kiusaamista, syrjintää tai häirintää. Tasa-arvon koetaan toteutuvan, mutta yhdenvertaisuuden toteuttamisessa on kehitettävää. Syrjinnäksi tai häirinnäksi koetaan eniten suhtautuminen taitotasoltaan erilaisiin opiskelijoihin. Muista syistä, kuten iän, sukupuolen, sukupuoli-identiteetin, terveydentilan tai vammaisuuden vuoksi kiusaamisen, häirinnän tai syrjinnän kokemukset ovat vain yksittäisiä. Keinoiksi tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen huoltajat löytävät samankaltaisia keinoja kuin opiskelijatkin. Tutustumisen ja ryhmäytymisen lisääminen lisäisi vuorovaikutusta ja luottamusta ja siten turvallista oppimisympäristöä. Myös henkilökunnan kouluttamista opiskelijoiden samanarvoiseen kohtaamiseen ja kohteluun ehdotetaan. Asuntolassa vapaa-ajalla tapahtuva häirintä tai kiusaaminen koetaan haasteeksi, koska se ei välttämättä päädy henkilöstön tietoon ja siihen voi olla hankalaa puuttua.

5. Toimenpiteet

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuutahot	Arviointi ja toteutuminen 2024 2025 2026 HVR
Käytännöt, joilla edistetään tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta viestinnässä ja markkinoinnissa, opinto- ja uraohjauksessa, opiskelijavalinnoissa, opiskelussa, oppimisen palautteissa ja osaamisen arvioinnissa.	<ul style="list-style-type: none">-noudatetaan Hevosopiston yhteisiä prosesseja ja toimintaohjeita tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden takaamiseksi sekä päivitetään toimintaohjeita- lisätään hakulomakkeeseen "muu" sukupuoli-opiskeluun orientoinnin ohjeet opiskelusta, ohjauksesta ja tuesta sekä osaamisen arvioinnista yhtenäistetään ja viestitään kaikille opiskelijoille- hyvinvointikyselyn tulokset viestitään wilmassa opiskelijoille ja huoltajille sekä käsitellään opiskelijoiden kanssa keskustellen ryhmänohjaustunneilla ja tiedotetaan samalla, miten häirintä-, kiusaamis- ym. tilanteissa toimitaan ja mihin ilmoitetaan- viestintä- ja markkinointimateriaaleissa näkyy erilaisia ihmisiä- opiskelijoita kutsutaan opiskelijoiksi tai sillä	<p>rehtori</p> <p>Oppimisen ohjaus - työryhmä</p> <p>hyvinvointi-ryhmä</p> <p>markkinointipäällikkö</p> <p>kaikki</p>	

	nimellä, jolla opiskelija itse haluaa itseään kutsuttavan		
Opiskelijan yksilön suojan varmistaminen	-varmistetaan kuvausluvut ja niiden mukainen toiminta -laaditaan ohjeet opiskelijoiden terveystietojen käsittelyyn	rehtori	
Opiskelijoiden osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien vahvistaminen	-tuutoritoiminnan ja opiskelijakuntatoiminnan edelleen vahvistaminen ja niistä tiedottaminen säännöllisesti - tuutoreiden ja opiskelijakunnan hallituksen edustajien osallistuminen hyvinvointiryhmän ja opetustiimin kokouksiin	tuutorit, opiskelija-kunta ja näiden vastuuhenkilöt henkilöstössä, rehtori	
Yhteisöllisyyden ja yhdessä tekemisen vahvistaminen	-hyvinvointiryhmän määrittelemät kuukausiteemat vuodelle 2024 ja niistä tiedottaminen -opintojen alkuvaiheen tutustumis- ja ryhmäytystoimenpiteet - opiskelijakunnan järjestämät ryhmäytymistapahtumat opintojen aikana ja opiskelijoiden ja henkilöstön yhteiset tapahtumat	HVR johtoryhmä vastuuohjaajat tuutorit opiskelija-kunta, ohjauksen ja tuen ammattiohjaaja	
Kiusaamisen, syrjinnän ja häirinnän sekä seksuaaliseen häirinnän ennaltaehkäisy ja niihin puuttuminen	-henkilöstön kouluttaminen vahvuuspedagogiikan ja positiivisen pedagogiikan hyödyntämiseen opetuksessa ja	rehtori	

	ohjauksessa (erillisrahoitus) -luodaan opiskelijoille digitaalinen palautekanava, jossa voi ilmoittaa nimettömänä - enemmän tutustumista, ryhmäytymistä ja vapaa-ajan toimintaa sekä kuulumisten kyselemistä ja luottamuksellisten keskustelujen mahdollisuutta aikuisten kanssa, esim. ohjausvartit opinto-ohjaajan ja/tai ohjauksen ja tuen ammattiohjaajan kanssa -kokemusasiantuntijoita, sekä kiusattuja että kiusaajia, lukujärjestykseen lähitapahtumana	toimitusjohtaja, rehtori Opinnot ohjasotteeseen -hanke	tehty 03/24
Käytännöt, joilla edistetään sukupuoli- ja seksuaalidentiteettiin liittyvien normien tiedostamista, kyseenalaistamista ja purkamista	-henkilökunnan perehdytys aiheeseen - muun sukupuolen lisääminen jatkuvan haun hakulomakkeeseen	johtoryhmä rehtori	
Opiskelijoiden tietämyksen vahvistaminen ohjauksen, tuen ja erityisen tuen sekä opiskeluhuollon palveluista.	-ohjauksen ja tuen lukujärjestys -vastuuohjaajan roolin vahvistaminen	Opinnot ohjasotteeseen -hanke vastuuohjaajat	Hiittilukkari 2024 julkaistu 08/24

Toimenpiteet seksuaalisen ja sukupuolisen häirinnän sekä sukupuolen perusteella tapahtuvan syrjinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen

Hevosopiston toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on laadittu 2024 ja sen toteutumista vuosittain toimenpiteiden osalta. Oppilaitoksen hyvinvointiryhmä vastaa arvioinnista ja vuosittaisen hyvinvointikyselyn toteuttamisesta. Johtoryhmä vastaa henkilöstön perehdyttämisestä ja kouluttamisesta teemaan ja seksuaalisen kaltoinkohtelun ilmenemiseen ja ennaltaehkäisyyn. Oppilaitoksen asuntolassa asuville opiskelijoille ensimmäisenä opiskeluvuotena järjestettävä Arjen taidot -opinto sisältää aiheen

käsittelyä sosiaalisten taitojen, sosiaalisen median ja turvataitojen teemojen yhteydessä. Tässä opinnossa oppimisen ohjaajina toimivat terveydenhoitaja, kuraattori ja asuntolan ammattiohjaaja.

Vaikka seksuaalinen häirintä tai sukupuoleen liittyvä kiusaaminen tai syrjintä ei ole osoittautunut kyselyjen perusteella suureksi haasteeksi, se nousee kuitenkin esille säännöllisesti opiskelijoiden kanssa käytävissä ohjaus- ja tukikeskusteluissa ja käsityksemme on, että sitä tapahtuu erityisesti sosiaalisessa mediassa.

Hevosopistolla on digitaalinen palautekanava, jossa voi ilmoittaa nimettömänä kiusaamisesta, häirinnästä, syrjinnästä sekä seksuaalisesta ja sukupuolisesta häirinnästä. Näihin ilmoituksiin reagoimisesta ja jatkotoimenpiteistä vastaa rehtori.

Ohjeet henkilöstölle, kun opiskelija tulee kertomaan seksuaalisesta häirinnästä

- kuuntele ja usko opiskelijaa
- rohkeasti opiskele kertomaan, mitä on tapahtunut
- älä vähättele opiskelijan kertomaa tai selittele tapahtunutta tekijän puolesta
- kerro opiskelijalle, että tapahtunut ei ole hänen syynsä ja että tapahtumaan tullaan puuttumaan
- Puutu. Ota mukaan työpari, jos et tiedä, miten edetä.
- Kysy opiskelijalta, miten hän toivoo asiassa edettävän. Kunnioita opiskelijan toiveita.
- Ohjaa opiskelija avun piiriin esimerkiksi kuraattorille tai opintopsykologille. Kysy, haluaako hän että varaatte ajan yhdessä tai varaatko sinä ajan hänen puolestaan, jotta varmistetaan opiskelijan hakeutuminen avun piiriin
- Ilmoita asiasta rehtorille ja konsultoi hänen kanssaan, miten asiassa edetään. Voit konsultoida opiskelijahuollon henkilöstöä, lastensuojelua tai poliisia tarvittaessa.

(muokaten lähteestä Eine Siimes ja Mikko Ketvell, opinnäytetyö 2024, Tarkistuslista oppilaitoksille seksuaalisen häirinnän vastaiseen työhön)

OAJ:n ohjeet opettajille ja rehtorille kiusaamisesta, häirinnästä, syrjinnästä tai väkivallasta ilmoittamisesta

”Opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä, asuntolassa tai koulu- ja kotimatalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Opettajan tulee kertoa kiusaamistilanteeseen osallistujien huoltajille, mitä tapahtui ja ketkä tilanteessa olivat osallisia. Kenenkään yhteystietoja ei pidä antaa ilman erillistä lupaa. Myös arkaluonteiset asiat, kuten sairaudet, on pidettävä salassa.

Kiusaamiseen puuttuminen on laissa säädetty virkavelvollisuus. Tämä tarkoittaa sitä, että ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti voi johtaa rangaistukseen virkavelvollisuuden rikkomisesta.

Lastensuojelulain mukaan opettajalla ja rehtorilla on velvollisuus salassapitosäännösten estämättä viipymättä ilmoittaa hyvinvointialueelle, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää lastensuojelun tarpeen selvittämistä. Ilmoitus voidaan tehdä myös yhdessä lapsen ja vanhemman kanssa.

Lastensuojeluilmoituksen lisäksi opettajalla ja rehtorilla on velvollisuus tehdä salassapitosäännösten estämättä ilmoitus poliisille, kun on tehtävässään tietoon tulleiden seikkojen perusteella syytä epäillä, että

alle 18-vuotiaaseen lapseen tai nuoreen on kohdistettu seksuaalirikos (esim. lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö tms.) tai henkeen ja terveyteen kohdistunut rikos (esim. pahoinpitely tms.). Ilmoitusvelvollisuus koskee myös tilanteita, joissa esimerkiksi väkivaltaa käyttävä on alle 15-vuotias nuori. Ilmoitusvelvollisuus liittyy tehtävän hoitamisessa tietoon tulleisiin seikkoihin. Ilmoitusvelvollisuuden voi aiheuttaa esimerkiksi tilanne, jossa opettajalla on lapsen käyttäytymisen, lapsen puheiden, lapsen vanhemmilta saatujen tietojen tai muiden henkilöiden ilmoitusten perusteella syytä epäillä lapsen kohdistunutta rikollista tekoa.”

<https://www.oaj.fi/contentassets/a594082d0ae74d6196114816903ce542/haastavat-tilanteet-arjen-tyossa.pdf>

6. Tiedottaminen

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta tiedottaminen

Tiedottamisen tapa ja kohderyhmä	Vastuutaho
Henkilöstö ja opiskeluhoito	
Opiskelijat	
Huoltajat	
Työelämässä oppimisen paikat	
Sidosryhmät, esim. omistajat	

7. Seuranta ja kehittäminen

Suunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden vaikuttavuutta seurataan vuosittain tehtävällä opiskelijoille suunnatulla hyvinvointikyselyllä ja ammatillisen koulutuksen opiskelijapalautteiden (AMIS-palaute) perusteella. Tuloksia ja kehittämissuhteita käsitellään Hevosopiston hyvinvointiryhmässä, josta rehtori vie koosteen ja päätöksiä vaativat asiat johtoryhmään. Kyselyn tulokset esitellään henkilöstölle tiimien kokouksissa. Lisäksi niistä tiedotetaan Wilmassa opiskelijoille ja heidän huoltajilleen. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman tarkastelujakso on soveltuvin osin kolme vuotta. Toimenpiteiden toteutumista tarkastellaan hyvinvointiryhmässä ja johtoryhmässä vuosittain.